

Landelijk congres Liftgebruik bij brand

Landelijk Congres
**LIFTGEBRUIK
BIJ BRAND**
7 november 2018
FIGI THEATER ZEIST

PER SITUATIE IS EEN
ANALYSE NODIG IN HOEVERRE
DE LIFT EEN ROL KAN
SPELEN BIJ EEN VEILIGE
ONTRUIMING VAN HET
GEBOUW

Noodzaak of nodeloos gevaarlijk?

Op de vraag 'Wanneer mag je de lift niet gebruiken?' antwoordt meer dan 85 procent van alle Nederlanders: "Bij brand". Maar is dat wel zo? Die vraag stond centraal tijdens het landelijk congres dat op 7 november 2018 werd gehouden op initiatief van het Liftinstituut. Moet het standpunt 'Bij brand geen lift' misschien worden heroverwogen, nu we steeds langer thuis moeten blijven wonen? Immers: door langer zelfstandig wonen neemt de kans op brand toe. Door de afnemende redzaamheid wordt het voor steeds meer bewoners moeilijk om het gebouw te ontvluchten via de trap. Met het oog op deze - en andere - maatschappelijke ontwikkelingen riep Marco Waagmeester, algemeen directeur van Liftinstituut Holding, op tot heroverweging van het standpunt 'bij brand geen lift'. De uitkomst van een peiling onder de aanwezigen bij het congres ondersteunde dit: 83,2% van hen vond dat liftgebruik bij brand noodzakelijk is. Slechts 16,8% van hen vond dit nodeloos gevaarlijk.

Ruim 400 gebouweigenaren, VvE-bestuurders, adviseurs en professionals bezochten het congres in Zeist. Aan het begin van het congres stelde 17 procent van de aanwezigen dat het advies 'Bij brand geen lift' gehandhaafd moet blijven. Dat aantal was bij de afsluiting ongeveer hetzelfde, maar toen was 83 procent van mening dat liftgebruik bij brand juist noodzakelijk is. Maar wel onder de nodige voorwaarden!

Er zijn immers ook risico's verbonden aan het liftgebruik: de stroom kan uitvallen en er kan paniek ontstaan. Daarom is per situatie een analyse nodig in hoeverre de lift een rol kan spelen bij een veilige ontruiming van het gebouw. 100 procent veiligheid is er nooit, maar dat geldt ook bij het gebruik van de trap.

Het mooiste is natuurlijk een brandveilige lift, maar het is ook nodig om naar het gebouw en de organisatie rond de ontruiming te kijken. Het gebruik van een gewone lift is niet verboden, maar de fabrikant kan geen aansprakelijkheid aanvaarden als het misgaat.

Denken in scenario's

Susan Eggink-Eilander, senior adviseur bij de Antea Group, presenteerde de uitkomsten van een onderzoek dat is uitgevoerd in opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Het ingenieurs- en adviesbureau onderzocht de mogelijkheden om liften veilig te gebruiken voor de evacuatie van minder-zelfredzame personen bij brand.

Eggink introduceerde het 'scenariodenken': "De scenario's hangen onder meer af van het type gebouw, maar ook van de aard van de bewoners van een gebouw. Zij zijn 'de moeilijkste factor', omdat zij moeten beslissen over hun vluchtgedrag, de route en de middelen die zij hiervoor gebruiken. Daarom adviseer ik gebouweigenaren en VvE's: richt uw aandacht op waar het potentieel in een gebouw zit en maak een plan voor wat nodig is, zodat bewoners de lift bij brand kunnen gebruiken. Daar kunt u morgen al mee aan de slag."

In het onderzoeksrapport (te vinden op www.liftgebruikbijbrand.nl) staat daarvoor een hulpmiddel: de beslisboom.

Goed informeren

John van Vliet, directeur van Liftinstituut, vond: "Laat niet mensen, maar de lift zelf bepalen of gebruik bij brand mogelijk is. Het moet dan wel een lift zijn die daarvoor toegerust is. Zo'n lift schakelt zichzelf uit als veilig gebruik niet meer mogelijk is en meldt dat via een oplichtende aanduiding bij de toegang. Daarbij is het wel nodig dat alle bewoners goed zijn geïnformeerd over evacuatiemogelijkheden en over de beste handelwijze."

Nico Bosman van adviesbureau Eurlicon vertelde dat de meerkosten voor brandweer-, evacuatie- en zelfdenkende liften bij nieuwbouw tussen de € 7.000 en € 20.000 bedragen. De bouwkundige kosten voor aanvullende brandcompartimentering komen daar nog bij.

Na de presentaties in het eerste congresblok was er volop gelegenheid voor discussie en het stellen van vragen. De deelnemers aan de discussie gaven aan dat ze vooral veel waarde hechten aan duidelijke wet- en regelgeving maar ook aan goede communicatie met de bewoners. Die moeten zich bewust zijn van de risico's en van belangrijke aspecten van een veilige evacuatie. Met relatief kleine aanpassingen aan liften zou al veel mogelijk zijn, zo stelde één van hen.

Fred Schuurs, voorzitter van VvE Belang, adviseerde om de kenmerken van een gebouw goed in kaart te brengen en daarbij hulp te vragen. "Het Adviescentrum Brandveilig Wonen kan bijvoorbeeld een veiligheidsverbeterplan opstellen. Daar komen soms heel verrassende zaken uit", zei Schuurs. Hij pleitte ook voor een 'keurmerk brandveiligheid' voor woningen en voor een betere voorlichting over veilig gebruik van liften bij brand.

De keuze

Aan het einde van het congres werd het publiek gevraagd een keuze te maken. Zij konden kiezen uit vier opties ten aanzien van het gebruik van liften voor evacuatie van minder zelfredzame personen uit woongebouwen bij brand. De uitkomst:

- 14,5%: ons beleid blijft: bij brand geen lift.
- 18,4%: ik laat het over aan de brandweer.
- 6,6%: ik wacht tot de overheid ons verplicht (in het Bouwbesluit?) om liften in te zetten bij evacuatie.
- 60,5%: ik investeer in een lift die veilig is voor de evacuatie van zelfredzame personen uit woongebouwen bij brand.

Duidelijk is dat de meeste aanwezigen kiezen voor maatregelen. Ze wachten liever niet op wet- en regelgeving door de overheid. Het scenariodenken van Susan Eggink kon op veel instemming rekenen. De basis daarvoor wordt gevormd door risicoanalyses, waarbij wordt gekeken of en hoe de lift een plaats kan krijgen in de evacuatie bij brand. Dat mag, vond men, dan best een lift zijn die niet 100% veilig is, maar waarbij het risico van gebruik bij brand veel lager is dan de risico's bij het gebruik van de trap.

Reacties bezoekers

'De meeste bezoekers waren positief over het congres. "Ik wist niet dat er helemaal geen verbod is op gebruik van een lift", vertelde een van hen. De bezoekers waardeerden dat er niet alleen gesproken werd over liftechniek, maar ook over gedrag, omgeving en bewonerssamenstelling.

De kosten van liftaanpassing blijken vaak een probleem. Een VvE-bestuurder: "VvE's hebben maar een beperkt budget en daarom is geld vaak een beslissende factor. Maar ik heb nu veel argumenten gekregen om de andere woningeigenaren toch te overtuigen van de noodzaak om te investeren in het veiliger gebruik maken van onze liften bij brand." <